platný. Důvody vykládá soud obšírně. Nejhlavnější jest ten, že takové podniky nespadají do oboru působnosti státu a že by tím povstala spravedlivá výčitka, že stát nadržuje městu Duluth a zanedbává města jiná, která elevatorů též mají zapotřebí. Když by stát mohl zřizovat elevatory, mohl by zřizovat jakékoliv obchody jiné ve všech městech. Stejnou dobou rozhodnul vrchní soud jinou důležitou otázku, vyplývající z jednání minulého sněmu. Čtenáři naši budou se snad pamatovat, že minulý sněm vyšetřoval tamější trust neb ring uhelný a zmocnil se knih ředitele ringu, Rhodese i zdráhal se je navrátiti. Rhodes žaloval stát o náhradu za neoprávněné zadržení majetku a soud přiřknul mu $3,500 náhrady. Sněmy mohou ovšem dělat mnohé a všeliké věci, ale všechno si přece nesmí dovoliti.

OTÁZKA HAWAISKÁ DOSTALA SE opět do nového stadia, sotva asi příjemného naší vládě. Došla totiž zpráva a její pravdivost jest také již potvrzena, že celá naše zahraniční politika v Hawaisku dostala se do nové bryndy. Jak známo, byl na hawaiské ostrovy vyslán poslanec Willis s instrukcemi, aby přiměl prozatímnou vládu k odstoupení, s tou ale podmínkou, že královna bývalá nebude stíhati nikoho z těch, kteří její svržení způsobili; jinými slovy, uložil president našemu vyslanci, aby na Hawaisku provedl proti-revoluci, aby svrhnul vládu revolucí povstalou a dosadil znovu dřívější vládu despotickou. To jak známo Willisovi se nepovedlo. Královna nechtěla přistoupiti na to, že až dostane moc do rukou, nebude hledati potrestání těch, kteří z moci ji dříve vypudili. Ta věc trvala až do vánoc skoro, kde náhle stal se obrat a nyní náš diplomatický osel, Willis, vyvedl nový oslovský kotrmelec. Královna totiž rozmyslila si to a zdělila mu, že přistupuje na požadavek Spojených Států a dá všem revolucionářům amnestii. Willis neměl nic kvapnějšího na práci, nežli požádati prozatímnou vládu, aby pěkně se vyklidila a spuštělý trůn královně navrátila. To však prozatímná vláda učiniti odepřela a nyní stojí Spojené Státy jako hloupý Kuba před celým světem. A teď? Mají Spojené Státy zakročit mocí a donutit prozatímnou vládu k navrácení trůnu královně? Mají pak držeti tam posádku, aby královně trůn zachránily? To by bylo hrubým porušováním styků mezinárodních a velkým uchýlením od dosavadní politiky americké. A co jiné činit? Máme si nechat líbit, aby takový červíček, jako je prozatímná vláda na Hawaisku, mohl si dupnout a říci nám: "Neudělám to!?" Nezbývá nic jiného, než buď pokračovati ve hloupostech a pustiti se do války v moři pacifickém, aneb všem hloupostem udělat konec, povolati Willise nazpět a zapříti v senátu schválení všemu tomu, co k velké naší ostudě na Hawaisku nynější vláda již vyvedla. Jiné prostřední cesty není. Cleveland má se svojí politikou zahraniční ve své nynější lhůtě právě takové nesnáze, jaké měl ve své první lhůtě, kdy byl zahraničným jeho ministrem senator Bayard.

Konečně světlo.

Minulou sobotu poslal president nové poselství v záležitosti hawaiské kongresu. Poselství jest stručné, pouze jen několik řádek. President sděluje, že předkládá všechny listiny, jež od minulého poselství ho došly, vyjma jednu depeši ze dne 8. ledna, kterou uznává za potřebno zatajiti. S poselstvím předkládá instrukce, které byly dány Willisovi 12. ledna, obšírnou jeho zprávu a konečně odpověď, která se našemu vyslanci dostala od prozatímné vlády hawaiské.

Z těchto sdělení jde na jevo, že vyslanec náš Willis nemá viny v posledním tom maléru, který se přihodil, nýbrž že vinu mají pouze a jediné president se sekretářem Greshamem. Až při zahájení kongresu president už viděl, že to v Hawaisku nejde po jeho a že chybil velice, když učinil pokus znovuzříditi monarchickou vládu pro ostrovy hawaiské, jelikož kongres krok ten dojista neschválí, projevil sice kongresu úmysl, ve všech důležitých věcech porada s ním bráti; však vzdor tomuto veřejnému prohlášení, jednal jinak, neboť v jedné z instrukcí daných našemu vyslanci Willisovi ukládalo se tomuto, že jest-li královna přijme podmínky dříve jí kladené, má se říditi Willis instrukcemi dřívějšími.

Na základě tom jednal Willis. Jak známo, královna zprvu odmítla zaručiti členům prozatímné vlády nynější beztrestnost a z té příčiny nestal se na Hawaisku obrat, který president tam očekával a k vůli kterému Willis tam poslán byl. Královna nejen že odepřela nechati rebelanty bez trestu, nýbrž prohlásila, že by provedla zákon v plném znění a sice, že by ty, kteří jí svrhli odsoudila ku trestu smrti a ztrátě jmění. Willis, ve zprávě kterou tehdy o tom a o situaci presidentu podal, praví mezi jiným:

"Jsem přesvědčen, že v připadu nastoupení znovu královny bude učiněn pokus o zrušení ústavy, což by znamenalo zrušení ústavní a obmezené vlády a zavedení absolutní libovlády královny."

Měl tedy před sebou president patrný důkaz, že příčinou a podnětem povstání byl pouze jen pokus královny, aby porušila ústavu a docílila neobmezené despotické moci, nýbrž že ani revoluce nepřivedla jí k rozumu a že obmýšlí totéž provésti, jakmile ji Cleveland znovu na trůn pomůže. Měl důkazu, že nynější vláda na ostrovech jest vládou lidovou, která hodlá zjednati zemi správu ústavní, však vzdor tomu a vzdor vědomí, že jeho úsilí nepotkává se se schválením senátu, přece dány byly Willisovi instrukce, aby jen pokračoval jak mu zprvu nařízeno bylo, jakmile by královna přišla k jinému náhledu.

Jest již známo, že královna svůj úmysl změnila a to krátce před vánoci. Dne 18. prosince poslala dopis vyslanci našemu, v němž slibuje, že odpustí a zapomene vše a tu Willis, na základě instrukcí, jež měl, ihned požádal prozatímnou vládu, aby královně trůn navrátila.

Prozatímná vláda hawajská odpověděla dopisem, v němž odpírá žádosti presidenta Clevelanda se podrobiti. Tresti celé odpovědi jest: Předně: že neuznává vláda hawajská presidenta Clevelanda za jakéhosi rozhodčího v záležitostech hawajských, jelikož k tomu nebyl nikým oprávněn. Za druhé dovozuje, že president Cleveland k náhledům, jež chová, dospěl na základě klamné zprávy Blountovy; tvrdí, že bývalý vyslanec americký nenadržoval povstalcům, že příčinou povstání bylo to, ana královna chystala se k zrušení ústavy a teprvé když povstalci vlády se zmocnili, uznal vyslanec Stevens za dobré, k vůli ochraně občanů amerických v Honolulu se zdržujících, vojsko Spojených Států na břeh vysaditi nechati. Jelikož president Cleveland nemá ani práva ani příčiny, uznané již Spojenými Státy i Španělskem prozatímné vládě poroučeti a rozkazovati, proto president Dole odmítá jakoukoliv poslušnost.

Tak tedy se vlastně mají věci na Hawajsku a věru, že každý americký občan musí zahanben býti tím nedůstojným jednáním, jakého se naše vláda vůči Hawajsku dopouští. Jest-li chyboval president Harrison tím, že byl nakloněn přivtělení ostrovů hawajských ku Spojeným Státům, chybuje president Cleveland několikanásob, když chce pomahati ku zřizování despotické vlády v zemi, která byla jednou již jho to svrhla.

Majíce oči, nevidí.

Watkins, Colo. — Ctěná red. — Četl jsem v Pokroku Západu o tom jak lidé hladem umírají a to následkem prý toho, že máme demokratickou vládu. Dále, že prý ve velkých městech je mnoho lidí bez práce a to, že demokraté též zavinili. Aj, což pak nezahálí a nezahálelo v městech vždy v zimě mnoho lidu za každé vlády? Což se pan R. nepamatuje, že sám v r. 1868 byl bez práce?

Viktor Závodský.

Pan dopisovatel má pravdu, že každou zimu, vždy, byly obchody slabší a tu a tam někteří lidé zahálel. To mělo vždy své přirozené příčiny. Jsou řemesla a zaměstnání, při kterých se hlavně v létě pracuje a při kterých ovšem každou zimu část lidí zahálí. To má opět vliv na veškeren obchod a na všechna jiná zaměstnání.

Však tíseň, která zachvátila tuto zemi v době přítomné nenastala v zimě, nýbrž v době kdy druhdy vždy bylo nejpilněji a zima ji pouze jen zvětšila a rozmnožila. Aniž má tíseň nynější týchž kořenů, jako mívala druhdy ochablost zimní. Podle zpráv a výkazů obchodních jednatelství nebyla taková tíseň jako nyní po 50 let dříve, aniž byla kdy doba, kdy bylo by tolik lidí bez práce, bez výdělku, bez prostředků životních, jako v době nynější. Pan Závodský, který po 20 roků žije v západním Kansasu a zkusil západního blahobytu více než dosti, neměl tou dobou příležitost pozorovati poměry ve státech východnějších. Kdyby tu žil, byl by seznal, že po celou řadu let předcházejících nynější, za správy a politiky republikánské, panovaly v zemi poměry uspokojivé, že prospívala země celá. Však brzy po velikém vítězství demokratickém počaly se poměry horšiti a horší se neustále.

Nuž, co je toho příčinou? Demokraté slibovali, že způsobí nám lepší časy, že bude vše levné co budem kupovat, vše drahé, co budem prodávat, práce dost a stálé, mzdy vysoké, — vůbec, že nastane ten pravý blahobyt. Což má pan dopisovatel tak krátkou paměť, že se na to již nepamatuje?

Nuž, co se z toho všeho splnilo? Nemame pravý opak? Nejsou ty uspokojivé poměry, jež po drahně let panovaly, pryč? Naše továrny stojí, naše dělnictvo zahálí, naše rolnictvo musí prodávati vše za ceny, jakých není pamětníka, ba lidé hlady mřou a co nebývalo nikdy dříve v této zemi, vyjma v dobách nízkého cla, v městech musí být zřizovány polévkárny a noclehárny, aby té nejnaléhavější bídě ulevili a bídné životy v bídných tělech zachovali. Jestli toho není vinen obrat v politice, jestli není toho vinou hrozba obrátiti na ruby celou naší národohospodářskou soustavu, co tedy je toho vinou? Demokratické listy ujišťovaly nás dříve, že toho zavinil ten Shermanův zákon. Nuž, ten vzdor odporu republikánskému přijatý a vzdor odporu demokratů samých zrušený zákon již skoro 3 měsíce není v platnosti, ale časy jsou horší než byly. Opět ujišťovaly nás demokratické listy v letě, že to dělá ta výstava, že se ztahují z celé země peníze do Chicaga; ale zůstaly dlužny vysvětlení, proč v tom Chicagu panuje též tíseň, jako všude jinde po celé zemi a proč tedy tíseň nepominula s výstavou.

Ba drzost demokratického tisku šla tak daleko, že kladl vinu letošní tísně zákonu McKinley-ho, přijatému v podzimu 1890 a o němž každý věděl, že skoro po 3 roky za republikánské správy výborně působil.

Kdo drobet chce přemýšleti, ten snadno nalezne příčinu tísně nynější, ten brzy pozná, že republikánské listy měly před minulou volbou presidentskou pravdu a že celní politika demokratická, jakžkoliv v theorii a na papíře by se zdáti mohla pravdě podobná, není prospěšnou zemi ve skutečnosti, naopak, vede ji pouze do záhuby. Kdo jen špetku rozumu má, zvláště kdo z Evropy přišel a ví, jaká mzda je tam obvyklou, ten musí přiznat, že průmysl zdejší při obvyklých zde mzdách a obvyklém živobytí dělníků nikterak obstáti by nemohl bez cla v soutěži s průmyslem evropským. Vítězství demokratické, ku kterému hlavně dělníci sami, demokratickými žvasty oblouzeni, přispěli, znamenalo ale zničení veškeré ochrany celní. Vždyť zásadou demokratickou, v chicagské platformě prohlášenou, bylo, že každá a veškerá ochrana celní je neústavní a celní zákon McKinley-ho zlodějstvím. Vítězství demokratické bylo výpovědí války průmyslu americkému. Bylo zároveň oznámením všem obchodníkům, že bude postaráno o to, aby mohli kupovati zboží zámořské levněji. Přirozený následek toho byl, že ochabnul odbyt továrníkům, neboť obchodnictvo nechtělo se zásobiti, ochabla i výroba sama, neboť továrník nemohl zásoby hromaditi, aniž by věděl, co za ně pak utrží. Tím přestala práce a výdělek, přestal zdroj výživy pro dělníka, který musil se uskrovnit v každém ohledu a klesala tak nejen spotřeba výrobků, nýbrž též spotřeba potravin a plodin, jež rolník pěstuje a levná cena všeho. Teď snad poznává rolník, že jest náš domácí trh důležitější, než zahraniční, že máme zapotřebí, aby budoval se v zemi průmysl, aby hojně dělnictva bylo zaměstnáváno, kteréž by spotřebovalo vše, co rolník k prodeji nabízí a mohlo zaplatit za vše slušné ceny. Teď snad poznává rolnictvo, že trh domácí, odbyt u vlastního lidu zdejšího, poskytuje mu lepší ceny, než trh evropský. Jestli to ale nepoznává ještě, tedy dojista to pociťuje.

Nejnovější výmysl listů demokratických jest, že prý tu tíseň způsobili republikánští továrníci. Ti prý pozavírali továrny z pouhého vzteku, aby se vymstili. Komu pak? Snad sobě samým? Není tato nejnovější pitomost právě tak makavá, jako všechny předcházející? Což netrpí zahálkou tak dobře továrník, jako dělník? Což snad tisícové továrníků z pouhého luxusu upadli v bankrot? Však dejme tomu, že je na tom něco pravdy. Proč pak demokratičtí kapitalisté a demokratičtí továrníci netěží z hlouposti a zahálky republikánských a nevyrábí o tolik více?

Jestli není trvání nynější tísně vinen obmýšlený demokratický zákon celní a tedy demokratická politika a demokratická strana, co je toho vino?

Ví-li to pan dopisovatel a zná-li cestu jak tomu odpomoci, nechť jí déle neskrývá. Vůdcové jeho strany byli by mu velice povděčni, aby jí okázal.

HOVORNA.

(Pouze dotazy psaným jménem tazatele opatřené dojdou povšimnutí a odpovědi. Dopisy nepodepsané a anonymní naleznou pohodlného místa v koši.)

Reynolds, Neb. — Prosím sdělte v Hovorně, zda-li je v okresu přeštickém také Nepomuk, neb jsem o něm nikdy neslyšel. Co já znám Nepomuk, tam je okres a hejtmanství je to přeštické. Čtu zprávy v Pokroku Západu o výtržnosti protižidovské v Nepomuku. Snad to byla mýlka, mělo být snad hejtmanství přeštické. Jakub Hajný.

Odpověď. — Máte pravdu. Málo být hejtmanství Přeštické.

Kenewick, Wash. — Prosím sdělte v Hovorně, kdy bude Yakima reservace otevřena pro osadníky a za jakých podmínek. Loni v letě už tam vyměřovali.

Mike Sintle.

Odpověď. — Nemůžeme vědět kdy kongres přijme zákon k tomu cíli a jaký.

Atkinson, Neb.— Prosím sdělte v Hovorně, zda-li je vám co známo o tom velkém tunelu Atlantic-Pacific Railway Tunnel Co., v jehož čele stojí Mark. M. Pomeroy. Dle ohlášek má být tunel ten 25,200 střevíců dlouhý, 40 široký a 20 vysoký a má sloužit nejen pro jízdu drahám, ale slibuje se též odkrytí velmi bohatých dolů. S.

Odpověď. — Podnik tento není nic nového a byl započat, jestli se dobře pamatujem, as před patnácti lety, však není nám známo, že by kdo jenž jaké peníze do toho vložil, byl centu dividendy uviděl, jestli vůbec na podniku se ještě pracuje. Víme, že před několika lety prohlašován byl ten veliký tunel za veliký humbuk. Hlavní podnikatel jeho Mark Pomeroy jest tak trochu sensačním člověkem. V dobách války občanské vydával v La Crosse, Wis. rebelský časopis, který jednou dobou veliké měl rozšíření, však pro rebelské náhledy byl konečně potlačen. Pak vydával Pomeroy v Denver časopis zeleňáčnický a konečně po mnoha let prodává akcie na tunel, který se snad nikdy neuskuteční.

South Omaha, Neb. — Prosím sdělte laskavě v Hovorně: 1.) Zda-li vychází v Kanadě nějaký český a německý časopis. — 2.) V kterém světa dílu leží Japonsko. — 3.) Je-li Vám známa nějaká adresa zběratele poštovních známek. — 4.) Jak zní adresa na katolický "Hlas". — 5.) Kde bych mohl koupit mapu všech pěti dílů světa a co stojí. Josef Bárta.

Odpověď. — 1.) Nevíme o žádném českém *a* německém časopise v celé Americe. Ani český časopis nevychází žádný v Kanadě; německých asi 10. — 2.) K Asii. — 3.) A. P. Spitko, c. of Omaha Printing Co., 918 Farnam Street, Omaha. Aneb: C. R. Davidson, Genl. Pass. Dept. B. & M. R. R. Omaha. — 4.) Jednoduše: Hlas, St. Louis, Mo. Či snad míněn je Hlas brněnský? — 5.) V obchodech s knihami atd. Cena se různí dle velkosti a důkladnosti, asi od $2 do $10.

Mark Twain
praví, že můžete mulu vždy odnaučit kopat, když jí uříznete ohon hned za uchem. Mažte jí nohy Hallerovým Barb Wire Linimentem a pomůže jí to též.

Byla mu udělena nejvyšší cena na světové výstavě.
DR. PRICE'S
Cream Baking Powder.
Jediný čistý prášek z vinného kamene.— Žádná ammonnie a kamenec.
Užíván v milionech domácností 40 let v popředí.